

3115.

Врз основа на член 20-б став 3 а во врска со член 17 од Законот за метрологијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 55/02, 84/07 и 102/09), министерот за економија донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ НА ОЦЕНА НА СООБРАЗНОСТА НА НЕАВТОМАТСКИ ВАГИ *

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на оцена на сообразноста на неавтоматските ваги со суштествените барања, како и примената на постапките (модулитите) за оцена на сообразноста што треба да ги исполнуваат неавтоматските ваги, за пуштање во промет или ставање во употреба.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „Вага“, во смисла на овој правилник е мерило, кое се користи за одредување на масата на некое тело со помош на дејството на гравитацијата на предметното тело. Вагата може да се користи и за одредување на други величини, количества, параметри или карактеристики кои се поврзани со масата.

2. „Неавтоматска вага“, во смисла на овој правилник е вага, која за време на мерењето се опслужува од страна на ракувач.

Член 3

(1) Во промет може да се пуштаат неавтоматски ваги доколку ги исполнуваат барањата од овој правилник.

(2) Неавтоматските ваги може да се пуштат во промет и да се ставаат во употреба ако ги исполнуваат барањата од овој правилник и се означени со СЕ – ознака согласно Законот за метрологијата и овој правилник.

Член 4

За целите на постапката за оцена на сообразноста на неавтоматските ваги според намената за која се употребуваат се делат на:

1. Вага за одредување на маса за комерцијални трансакции;
2. Вага за одредување на маса за пресметка на такси, тарифи, даноци, бонуси, казни, надоместоци, обештетување или друг сличен вид плаќање;
3. Вага за одредување на маса за примена на закони и други прописи, давање на мислења од експерти при судски постапки;
4. Вага за одредување на маса за медицината за мерење на масата на пациентите заради следење, дијагноза и медицински третман;
5. Вага за одредување на маса за подготовка на лекови кои се издаваат во аптека на рецепт и одредување на масата за анализи кои се вршат во медицински и фармацевтски лаборатории;

* Со овој правилник се врши усогласување со Директивата на Советот од 23 Април 2009 година за приближување на законодавството на земјите-членки во врска со неавтоматски ваги 2009/23/ЕС на Европската унија, СЕLEX број 32009L0023

6. Вага за одредување на цената врз основа на масата за непосредна продажба во јавност и за подготовка на фабрички пакувања; и

7. Вага за сите други употреби различни од наведените во точките 1,2,3,4,5 и 6 од овој член.

Член 5

(1) Суштествените барања кои треба да ги исполнат неавтоматските ваги, а кои се употребуваат за намените наведени во член 4 од овој правилник, треба да ги задоволат барањата дадени во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Во случаи каде што неавтоматската вага опфаќа или е поврзана со уреди кои не се наменети за употребите од член 4 од овој правилник, за таквите уреди не се применуваат барањата утврдени со овој правилник.

Член 6

(1) Неавтоматските ваги се смета дека ги исполнуваат барањата, утврдени во Прилог 1 од овој правилник, доколку се проектирани и изработени согласно Библиографските податоци за хармонизираните стандарди за неавтоматски ваги.

(2) Библиографските податоци за хармонизираните стандарди за неавтоматски ваги од став (1) на овој член се објавени во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 7

(1) Кога при ставање во употреба ќе се констатира дека неавтоматските ваги кои имаат СЕ ознака за сообразност не ги исполнуваат барањата на овој правилник, истите треба да се повлечат од пазарот.

(2) Во случајот од став (1) од овој член, за превземената мерка треба веднаш да се информира Министерството за економија со наведување на причините за превземање на мерката, а особено дали несообразноста е поради:

(а) пропуст да се задоволат барањата наведени во Прилог 1 од овој правилник, во случај ако неавтоматските ваги не ги исполнуваат хармонизираните стандарди од член 6 став (1) од овој правилник;

(б) неточна примена на хармонизираните стандарди од член 6 став (1) од овој правилник и

(в) недореченост (недостаток на одредени детали) во техничките спецификации од хармонизираните стандарди од член 6 став (1) од овој правилник.

II. ПОСТАПКИ ЗА ОЦЕНА НА СООБРАЗНОСТ

Член 8

(1) Сообразноста на неавтоматските ваги со барањата утврдени во Прилог 1 од овој правилник, се потврдува со која било од следните постапки, по избор на производителот или неговиот застапник и тоа со:

(а) ЕС-испитување на тип според Прилог 2 точка 1 од овој правилник, проследено или со ЕС - изјава за сообразност која се темели на обезбедување на квалитет на производниот процес според точка 2 или со ЕС-верификација според точка 3 од овој прилог.

За неавтоматски ваги кои не користат електронски уреди и чиј уред за мерење на товар не користи пружина за рамнотежа на товарот, не се применува ЕС - испитување на тип; или

(б) Поединечна ЕС-верификација според Прилог 2 точка 4 од овој правилник.

(2) Во постапката за оцена на сообразноста се испитува дали проектно-техничката документација е изготвена согласно барањата дадени во Прилог 3 кој е составен дел од овој правилник.

(3) Документацијата и кореспонденцијата во врска со постапките од став 1 на овој член се изготвуваат од страна на производителот или неговиот застапник на официјалниот јазик на земјата во која се спроведува постапката или на јазикот кој е прифатен од страна на нотифицираното тело.

(4) Ако со друг пропис се бара исполнување на други барања за неавтоматски ваги, СЕ ознаката од член 10 од овој правилник ќе означува дека неавтоматските ваги ги исполнуваат и тие барања.

(5) Постапките за оцена на сообразност се дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

III. СЕ – ОЗНАКА ЗА СООБРАЗНОСТ И НАТПИСИ

Член 9

(1) Во постапката за оцена на сообразноста на неавтоматските ваги се оценува дали СЕ ознаката за сообразност и потребните дополнителни податоци се нанесени во форма која е добро видлива, лесна за читање и не може да се отстрани од неавтоматските ваги за кои ЕС – сообразноста е воспоставена согласно Прилог 4 точка 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Натписите дадени во Прилог 4, точка 2 од овој правилник треба да се нанесени во форма која е добро видлива, лесна за читање и не може да се отстрани од сите останати уреди опфатени со ЕС – сообразноста.

(3) Секое друго означување кое може да биде поставено на неавтоматските ваги не треба да ја намали видливоста и читливоста на СЕ-ознаката за сообразност.

Член 10

Доколку во постапката за оцена на сообразност се утврди дека СЕ ознаката за сообразност е неправилно ставена, производителот или неговиот овластен застапник треба да го усогласи мерилото со барањата за СЕ ознаката за сообразност од овој правилник.

Член 11

(1) Во случај кога неавтоматската вага која се употребува за некоја од намените од член 4 од овој правилник, опфаќа или е приклучена на уреди кои не подлежат на оцена на сообразност според член 8 од овој правилник, уредите треба да носат ознака за ограничено користење согласно Прилог 4 точка 3 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Наведената ознака се втиснува на уредите на јасно видливо место и во форма која не може да се отстрани.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 12

(1) Сите неавтоматски ваги што се во употреба до денот на влегување во сила на овој правилник ќе се верифицираат доколку го исполнуваат барањето во однос на најголемата дозволена грешка согласно Прилог 1, табела 3 од овој правилник.

(2) Неавтоматските ваги што до денот на влегување во сила на овој правилник, имаат решение за одобрение на тип на мерило, може да се пуштаат на пазар и ставаат во употреба според овој правилник до денот на истекувањето на важноста на рокот на решението за одобрување на типот на мерило.

Член 13

До нотификацијата на Бирото за метрологија, односно соодветното тело, сообразноста на неавтоматските ваги се потврдува согласно со одредбите на Правилникот за метролошките услови за ваги со неавтоматско функционирање од класата на точноста (I), (II), (III), (III) ("Службен лист на СФРЈ" бр. 4/87) и со постапката за оцена на сообразност наведена во OIML R76-1.

Член 14

Со денот на нотификацијата на Бирото за метрологија, односно соодветното тело ќе се применуваат постапките за оцена на сообразност дадени во Прилог 2 на овој правилник.

Член 15

Одредбите на член 9 став 2 од овој правилник почнуваат да се применуваат со денот на пристапувањето на Република Македонија во Европска унија, или со потпишување на АССА договор за неавтоматски ваги.

Член 16

Со денот на нотификацијата на Бирото за метрологија, односно на соодветното тело престануваат да се применуваат: Правилникот за метролошките услови за ваги со неавтоматско функционирање од класата на точноста (I), (II), (III), (III) ("Службен лист на СФРЈ" бр.4/87), Правилникот за метролошките услови за мостови на друмски и шински ваги ("Службен лист на СФРЈ" бр. 31/87) и Правилникот за метролошките услови за кукишта за друмски и шински ваги („Службен лист на СФРЈ" бр. 31/87).

Член 17

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за неавтоматски ваги („Службен весник на Република Македонија" бр. 56/07).

Член 18

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 25-53006
27 септември 2011 година
Скопје

Министер,
Ваљон Сараќини, с.р.

ПРИЛОГ 1

СУШТЕСТВЕНИ БАРАЊА

Суштествените барања, што неавтоматските ваги од член 4 од овој правилник треба да ги исполнуваат се дадени подолу во текстот. Се користат терминологијата на OIML - Organisation Internationale de Metrologie Legale (Меѓународна организација за законска метрологија).

Прелиминарни забелешки

Во случај кога некоја вага опфаќа или е приклучена на повеќе од еден уред за покажување или печатење, а се користи за потребите од член 4, наведените уреди кои ги повторуваат резултатите на мерење, а не можат да влијаат на точното функционирање на вагата, не подлежат на исполнување на суштествените барања. Ако резултатите од мерењето, точно и трајно ги печати печатар или ги забележува (снима) дел на вагата што ги задоволува суштествените барања, пристап кон резултатите имаат двете страни засегнати со мерењето. По правило, неавтоматските ваги што се користат при непосредна јавна продажба на стоки, нивните уреди за покажување и печатење и за продавачот и за купувачот треба да ги исполнуваат суштествените барања.

МЕТРОЛОШКИ БАРАЊА**1. Мерни единици за маса**

Како единици за маса се користат законските мерни единици според Правилникот за дефиниции, имиња и симболи и подрачје на примена, обврска за употреба и начин на пишување на законските мерните единици („Службен весник на Република Македонија“ бр.104/2007).

Врз основа на оценка на сообразност со наведениот услов, дозволени се следните единици:

- Единици на Меѓународниот систем (SI): килограм, микрограм, милиграм, грам, тона,
- Друга мерна единица што не припаѓа на -SI: метрички карат за мерење на скапоцени камења.

За неавтоматските ваги кои ги користат империјални единици-мерки за маса, суштествени барања, кои се наведени подолу, се конвертираат во таа мерна единица, по пат на едноставна интерполација.

2. Класи на точноста**2.1. Класите на точност се делат на:**

- I посебна
- II висока
- III средна
- III вообичаена

Спецификациите на наведените класи се дадени во табела 1.

ТАБЕЛА 1

Спецификации на класи на точноста

Класа	Интервал за верификација на скалата (e)	Минимален капацитет (Мин)	Број на интервали од скалата за верификација $n = \frac{\text{Max}}{e}$	
			Минимална вредност	максимална вредност
I	0,001 $g \leq e$	100 e	50 000	—
II	0,001 $g \leq e \leq 0,05 g$	20 e	100	100 000
	0,1 $g \leq e$	50 e	5 000	100 000
III	0,1 $g \leq e \leq 5 g$	20 e	100	10 000
	5 $g \leq e$	20 e	500	10 000
III	5 $g \leq e$	10 e	100	1 000

Минималниот капацитет се намалува на 5 e за неавтоматските ваги од класите II и III за определување на тарифата за пренос.

2.2 Интервали на скалата

2.2.1. Вистинскиот интервал на скалата (d) и интервалот на скалата за верификација (e) треба да бидат во следнава форма:

$$1 \times 10^k, 2 \times 10^k, \text{ или } 5 \times 10^k \text{ единици маса,}$$

со тоа што, k е секој цел број или нула.

2.2.2. За сите неавтоматски ваги различни од неавтоматските ваги со помошни уреди за покажување:
 $d = e$

2.2.3 За неавтоматските ваги со помошни уреди за покажување се применуваат следниве услови:

$$e = 1 \times 10^k g$$

$$d < e \leq 10 d$$

освен за неавтоматски ваги од класата I со $d < 10^{-4} g$ за кои $e = 10^{-3} g$.

3. Класификација

3.1. Неавтоматски ваги со еден опсег на мерење

Неавтоматските ваги кои се опремени со помошен уред за покажување припаѓаат на класите I или II. За овие ваги, долните граници на минималниот капацитет за наведените две класи се добиваат од табелата 1 со замена на колоната 3 на интервалот на скалата за верификација (e) со реалниот интервал на скалата (d). Ако $d < 10^{-4} g$, максималниот капацитет за класа I може да биде помал од 50 000 e.

3.2. Неавтоматски ваги со повеќекратен опсег на мерења

Повеќекратниот опсег на мерења е дозволен доколку секој поединечен опсег е јасно означен на вагата. Секој поединечен мерен опсег се класифицира согласно точка 3.1 од овој Прилог. Доколку опсегот на мерења припаѓа во различни класи на точност, вагата треба да ги задоволува најстрогите барања кои се применуваат за класите на точност под кои потпаѓа опсегот за мерење.

3.3. Повеќеинтервални неавтоматски ваги

3.3.1. Неавтоматските ваги со еден мерен опсег можат да имаат неколку делумни мерни опсези (повеќеинтервални ваги). Повеќеинтервалните ваги не треба да бидат опремени со помошен уред за покажување.

3.3.2. Секој делумен мерен опсег (i) на повеќеинтервалните неавтоматски ваги се дефинира со:

- својот интервал на скалата за верификација e_i со $e_{(i+1)} > e_i$
- својот максимален капацитет Max_i со $Max_r = Max$
- својот минимален капацитет со $Min_i = Max_{(i-1)}$ и $Min_1 = Min$, каде што, $i = 1, 2, \dots, r$,

i = број на делумниот мерен опсег,

r = вкупен број мерни опсези.

Сите капацитети претставуваат капацитети на нето маса, без разлика на вредноста на користената тара.

3.3.3 Опсезите за делумно мерење се класифицираат според табелата 2. Сите опсези за делумно мерење влегуваат во иста класа на точност на вагата.

ТАБЕЛА 2

Неавтоматски ваги со повеќе интервали

Класа	Интервал на скалата за верификација (e)	Минимален капацитет (Min)	Број на интервали од скалата за Верификација	
			$n = \frac{Max}{e_{(i+1)}}$	$n = \frac{Max}{e_i}$
			Минимална вредност	Минимална вредност (¹)
I	0,001 $g \leq e_i$	100 e_i	50 000	—
II	0,001 $g \leq e_i \leq 0,05 g$	20 e_i	5 000	100 000
	0,1 $g \leq e_i$	50 e_i	5 000	100 000
III	0,1 $g \leq e_i$	20 e_i	500	10 000
III	5 $g \leq e_i$	10 e_i	50	1 000

(¹) За $i = r$ се применува соодветната колона во Табелата 1, при што e се заменува со e_r .

4. Точност

4.1. При спроведувањето на постапките предвидени со член 8 од овој правилник, грешката во покажувањето не треба да ја надмине максимално дозволената грешка на покажување дадено во табела 3. Во случај на дигитално покажување, грешката на покажување се коригира со грешката при заокружувањето.

Максимално дозволените грешки се применуваат на вредноста на нето и тара маса за сите можни видови товари, со исклучок на претходно поставени вредности на тарата.

ТАБЕЛА 3
Максимално дозволени грешки

Товар				Максимално дозволено отстапување
Класа I	Класа II	Класа III	Класа III	
$0 \leq m \leq 50\,000 \text{ e}$	$0 \leq m \leq 5\,000 \text{ e}$	$0 \leq m \leq 500 \text{ e}$	$0 \leq m \leq 50 \text{ e}$	$\pm 0,5 \text{ e}$
$50\,000 \text{ e} < m \leq 200\,000 \text{ e}$	$5\,000 \text{ e} < m \leq 20\,000 \text{ e}$	$500 \text{ e} < m \leq 2\,000 \text{ e}$	$50 \text{ e} < m \leq 200 \text{ e}$	$\pm 1,0 \text{ e}$
$200\,000 \text{ e} < m$	$20\,000 \text{ e} < m \leq 100\,000 \text{ e}$	$2\,000 \text{ e} < m \leq 10\,000 \text{ e}$	$200 \text{ e} < m \leq 1\,000 \text{ e}$	$\pm 1,5 \text{ e}$

- 4.2. Максимално дозволените грешки при работа изнесуваат два пати од максимално дозволените грешки утврдени во точка 4.1 од овој Прилог.
5. Резултатите од мерењето на вагата треба да се повторуваат и да се потврдуваат при употреба на други уреди за покажување и при примена на други методи на мерење.
Резултатите од мерењето треба да бидат доволно нечувствителни на промени на позицијата на товарот на приемникот на товар.
6. Вагата треба да реагира на мали варијации на оптоварувањето.
7. **Влијателни големини и време**
- 7.1. Неавтоматските ваги од класите II, III и III, кои можат да се користат и во искосена положба, треба да се доволно нечувствителни на степенот на искосеност, кој може да се јави во услови на нормално инсталирање.
- 7.2. Неавтоматските ваги треба да ги исполнуваат метролошките барања во рамките на температурниот опсег, кој е наведен од страна на производителот. Вредноста на наведениот опсег треба да изнесува најмалку:
5 °C за ваги од класата I,
15 °C за ваги од класата II,
30 °C за ваги од класата III или III.
- Во недостаток на спецификација од производителот, се применува температурниот опсег од -10 °C до +40 °C.
- 7.3. Неавтоматските ваги кои работат на напојување со електрична енергија треба да ги задоволуваат метролошките барања според условите за напојување со електрична енергија во рамките на нормалната флукуација.
Неавтоматските ваги кои работат на батериски погон треба да сигнализираат секогаш кога напонот ќе падне под минимално потребната вредност и во такви услови или да продолжат да функционираат точно или автоматски да се исклучуваат од работа.
- 7.4. Електронските неавтоматски ваги, со исклучок на вагите од класите I и II, ако (e) изнесува помалку од 1g, треба да ги исполнуваат метролошките барања според условите за висока релативна влажност на горната граница од нивниот температурен опсег.
- 7.5. Оптоварувањето на вагите од класите II, III или III за еден пролонгиран период на време треба да има занемарливо влијание на покажувањето при оптоварување или на покажувањето на нулата веднаш штом ќе се извади товарот.
- 7.6. Во други услови, неавтоматските ваги треба да можат или да продолжат да функционираат исправно или автоматски да се исклучат од работа.

ДИЗАЈН И ТЕХНИЧКО РЕШЕНИЕ

8. Општи барања

- 8.1. Неавтоматските ваги треба да бидат така проектирани и изработени што ќе можат да ги зачуваат своите метролошки квалитети при правилна употреба, инсталирање и при користење во услови за кои се наменети. Тие треба да ја покажуваат вредноста на масата.
- 8.2. При изложеност на пречки, електронските неавтоматски ваги не смеат да покажуваат значителни грешки или треба да бидат во состојба таквите грешки автоматски да ги откријат и покажат. По автоматското откривање на некоја позначајна грешка, електронските неавтоматски ваги треба да даваат визуелен или звучен аларм, кој ќе продолжи да се емитува сè додека корисникот не преземе корективно дејство или грешката не исчезне.
- 8.3. Барањата од точка 8.1 и 8.2 од овој Прилог треба да се исполнуваат врз трајни основи за време на периодот кој се смета за нормален во поглед на наменетата употреба на наведените неавтоматски ваги.

Дигиталните електронски неавтоматски ваги треба постојано и соодветно да се контролираат во поглед на точното функционирање на процесот на мерење, уредот за покажување, како и меморијата на сите податоци и трансферот на податоци.

При автоматско откривање на некоја грешка, која трае подолго време, електронските неавтоматски ваги треба да дават визуелен или звучен аларм, кој ќе продолжи да се емитува сè додека корисникот не превземе корективно дејство или грешката не исчезне.
- 8.4. Приклучувањето на надворешна опрема на електронскиот инструмент преку соодветен интерфејс не смее негативно да влијае на метролошките својства на неавтоматската вага.
- 8.5. Неавтоматските ваги не смеат да имаат било какви својства со кои се овозможува измама, а веројатноста за ненамерна злоупотреба треба да биде минимална. Компонентите кои корисникот не смее да ги демонтира или нагодува треба да бидат обезбедени против наведените дејствија.
- 8.6. Неавтоматските ваги треба да бидат така изработени што ќе овозможат непосредно спроведување на задолжителните прегледи предвидени со овој правилник.
9. **Покажување на резултатите на мерењето и други вредности на масата**

Покажувањето на резултатите на мерењето и на другите вредности на масата треба да биде прецизно, недвосмислено и да не доведува до забуна, а уредот за покажување треба да овозможува лесно читање на покажаната вредност при нормални услови на употреба.

Имињата и симболите на мерните единиците наведени во точка 1 од овој Прилог треба да се сообразни со одредбите од Правилникот за дефиниции, имиња и симболи и подрачје на примена, обврска за употреба и начин на пишување на законските мерните единици и дополнително симболот за метрички карат „сг“.

Не смее да функционира покажување над максималниот капацитет (Max), зголемен за 9e.

Користење помошен уред за покажување се дозволува само на десно од децималниот знак. Уред за покажување со повеќе децимали може да се користи само привремено, а за време на неговото функционирање печатењето треба да се блокира.

На помошниот уред може да се покажуваат и секундарни покажувања, под услов тие да не можат по грешка да се заменат со примарните покажувања.
10. **Печатење на резултати од мерењето и на други вредности на масата**

Печатените резултати треба да бидат точни, да можат соодветно да се идентификуваат и да не се двосмислени. Печатењето треба да биде јасно, читливо, да не може да се брише и да е трајно.
11. **Нивелирање**

Секаде каде што е соодветно, неавтоматските ваги треба да се опремни со уред за нивелирање и покажувач на нивелирањето, кој треба да биде доволно чувствителен за да овозможи правилно инсталирање.
12. **Нагодување на покажувачот на нула**

Неавтоматските ваги треба да бидат опремени со уред кој покажувањето ќе го поставуваат на нула. Работата на наведените уреди треба да дава прецизно поставување на нулата и не смее да биде причина за отчитување на неточни резултати од мерењето.

13. Уреди за тара и уреди за претходно поставување на тарата

Неавтоматските ваги можат да имаат еден или повеќе уреди за тарата, како и уред за претходно поставување на тарата. Работата на уредите за тарата треба да дава точно читање на нулата и да обезбеди точно мерење на нето маса. Работата на уредот со претходно подесена вредност на тарата треба да обезбеди точно одредување на пресметаната нето вредност.

14. Неавтоматските ваги за непосредна јавна продажба со максимален капацитет не повеќе од 100 kg: дополнителни барања

Неавтоматските ваги за употреба при непосредна јавна продажба треба да ги покажуваат сите основни информации за функцијата на мерењето и во случај на ваги кои ја покажуваат и цената, на купувачот јасно да му го покажуваат пресметувањето на цената на производот кој се купува.

Цената која треба да се плати, ако е покажана, треба да биде точна. Неавтоматските ваги кои ја пресметуваат и цената, сите основни покажувања треба да ги покажуваат толку време колку што му е потребно на купувачот да ги прочита без проблем.

Неавтоматските ваги кои ја пресметуваат цената можат да извршуваат и функции кои се различни од мерењето и пресметувањето на цената по артикли само ако сите покажувања во врска со сите трансакции се испечатени јасно, недвосмислено и соодветно уредени на сметката или белешката за купувачот.

Неавтоматските ваги не смеат да имаат никакви карактеристики кои, непосредно или посредно, можат да предизвикаат индикации, чија интерпретација не е едноставна или директна.

Неавтоматските ваги треба да го заштитуваат купувачот од некоректни продажни трансакции кои би произлегле од нивното неправилно функционирање.

Не се дозволуваат помошни и дополнителни уреди за покажување.

Користењето дополнителни уреди се дозволува само доколку тие не даваат можност за измама.

Неавтоматските ваги, слични со оние кои нормално се користат при непосредни продажби во јавност, кои не ги исполнуваат барањата на овој Прилог, треба во близина на дисплејот да имаат натпис, кој не се брише со зборовите „Да не се користи во јавна непосредна продажба“.

15. Неавтоматски ваги кои ја впишуваат цената на белешка

Неавтоматските ваги кои ја впишуваат цената треба да ги исполнуваат барањата за ваги кои ја покажуваат цената при директна продажба во јавност, сè дотогаш додека таа е применлива на предметната вага. Печатењето на белешка со цена (парична вредност) под минималниот капацитет на вагата не треба да биде овозможено.

ПРИЛОГ 2

ПОСТАПКИ ЗА ОЦЕНА НА СООБРАЗНОСТ

1. ЕС Испитување на тип

- 1.1. ЕС испитувањето на тип претставува постапка со која нотифицираното тело проверува и потврдува дека вагата, што претставува примерок на предвиденото производство, ги исполнува барањата од овој правилник.
- 1.2. Барањето за испитување на тип го поднесува производителот или неговиот овластен застапник до едно од нотифицираните тела.
Барањето треба да содржи:
  - име и адреса на производителот и, ако барањето го поднесува неговиот овластен застапник, неговото име и адреса во продолжение;
  - писмена изјава дека барањето не е поднесено кај друго нотифицирано тело и
  - документација за проектот, на начин како што е опишано во Прилог 3.Барателот е должен на нотифицирано тело да му ја стави на располагање вагата или примерок на предвиденото производство, од сега натаму во текстот именуван 'тип'.
- 1.3. Нотифицираното тело треба да:
  - 1.3.1. ја испита документацијата за проектот и ќе верификува дека типот е произведен во согласност со наведената документација;
  - 1.3.2. се договори со барателот за локацијата каде што ќе се изврши испитувањето и / или тестирањето;
  - 1.3.3. ги изврши или ќе даде да се извршат соодветните испитувања и/или тестирање, со цел да провери дали решенијата кои ги усвоил производителот ги задоволуваат суштествените барања ако не се применети стандардите од член 6;
  - 1.3.4. ги изврши или ќе даде да се извршат соодветните испитувања и/или тестирање, со цел да провери дали производителот избрал да примени соодветни стандарди, дали се применети ефикасно, со што се обезбедува сообразност со суштествените барања;
- 1.4. Во случај ако типот ги задоволува одредбите од овој правилник, нотифицираното тело му издава на барателот Сертификат за ЕС одобрение на тип. Сертификатот содржи заклучоци од испитувањето, услови (ако има) за неговата важност, потребни податоци за идентификација на одобреното мерило и, ако е релевантно, опис на неговото функционирање. Сите потребни технички елементи, како што се, цртежите и скиците се додаваат кон Сертификатот за ЕС одобрение на тип во вид на прилог. Одобрението е со важност од 10 години од датумот на издавањето, а неговата важност може да се обновува на секои следни 10 години.
Во случај на фундаментални измени на дизајнот на вагата, на пример, како резултат на применувањето нови технологии, важноста на сертификатот може да се ограничи на две и да се продолжи уште за 3 години.
- 1.5. Сите нотифицирани тела периодично им доставуваат на сите земји-членки список со:
  - добиени барања за ЕС испитување на тип,
  - издадени Сертификат за ЕС одобрение на тип,
  - одбиени барања за добивање Сертификат за ЕС одобрение на тип,
  - дополнувања и измени во врска со веќе издадени документи.Покрај ова, секое нотифицирано тело е должно директно да ги известува сите земји-членки за повлекувањата на сертификатите за ЕС одобрение на тип.
- 1.6. Другите нотифицирани тела можат да добијат копија од одобренијата заедно со прилозите кон него.
- 1.7. Барателот го известува нотифицираното тело кое го издало Сертификатот за ЕС одобрение на тип за секоја модификација на одобриениот тип.
За модификациите на одобриениот тип треба да се добие дополнително одобрување од нотифицираното тело кое го издало сертификат за ЕС одобрение на тип во случај кога наведените

измени влијаат на сообразноста со суштествените барања од овој правилник или на пропишаните услови за употреба на вагата. Ова дополнително одобрение се издава во форма на дополнење на оригиналниот Сертификат за ЕС одобрение на тип.

2. **ЕС изјава за сообразност на тип која се темели на обезбедување на квалитетот на производството**
- 2.1. ЕС изјавата за сообразност на тип која се темели на обезбедување на квалитетот на производството претставува постапка со која производителот кој ги исполнува обврските на точка 2.2. изјавува дека неавтоматските ваги, таму каде што е применливо, се во сообразност со типот на начин како што е опишано во сертификатот за ЕС одобрение на тип и дека ги задоволуваат барањата од овој правилник, кој се применува на нив.
Производителот е должен на секое мерило да стави CE-ознака, како и втиснатите натписи предвидени со Прилог 4.
CE-ознаката треба да го следи и ознака за идентификација од нотифицираното тело, кое е одговорно за ЕС надзорот од точка 2.4.
- 2.2. Производителот е должен соодветно да го спроведува системот за квалитет, на начин како што е наведено во точка 2.3, а подлежи и на ЕС надзорот на начин како што е наведено во точка 2.4.
- 2.3 Систем за квалитет
- 2.3.1. Производителот поднесува барање за одобрение на наведениот систем за квалитет до нотифицираното тело.
Барањето треба да содржи:
  - прифаќање дека ќе се исполнуваат обврските кои произлегуваат од одобрениот систем за квалитет,
  - прифаќање на обврската дека ќе се одржува одобрениот систем за квалитет со цел да се обезбеди неговата континуирана адекватност и ефикасност.Производителот е должен на нотифицираното тело да му ги стави на располагање сите релевантни информации, особено документацијата за системот за квалитет и проектната документација за вагата.
- 2.3.2. Системот за квалитет треба да обезбеди сообразност на вагите со типот на начин како што е опишано во Сертификат за ЕС одобрение на тип u1080 и со барањата од овој правилник, кои се однесуваат на нив.
Сите елементи, барања и одредби кои ги усвоил производителот се документираат на систематски и уреден начин во форма на пишани правила, постапки и упатства.
Документацијата за системот за квалитет треба да обезбеди правилно разбирање на програмите за квалитет, плановите, прирачниците и записниците.
Таа особено треба да содржи соодветен опис на:
  - целите за постигнување квалитет и организационата структура, одговорности и овластувања на раководството во поглед на квалитет на производот,
  - производниот процес, контролата на квалитетот и обезбедување на потребните техники и системски мерки,
  - испитувања и тестирања кои треба да се извршат пред, за време и по производството и фреквенцијата со која ќе се извршуваат,
  - средствата за следење на постигнувањето на бараниот квалитет на производот и ефикасна функција на системот за квалитет.
- 2.3.3. Нотифицираното тело врши испитување и дава оценка за системот за квалитет, со цел да утврди дали тој ги задоволува барањата од точка 2.3.2. Тоа треба да прифати сообразност со наведените барања во поглед на системите за квалитет, кои го применуваат соодветниот хармонизиран стандард.
Телото му ја соопштува својата одлука на производителот, а за неа ги известува и другите нотифицирани тела. Известувањето до производителот треба да ги содржи заклучоците од испитувањето и, во случај на кршење, образложението за таквата одлука.
- 2.3.4. Производителот или неговиот овластен застапник треба постојано да го информираат телото, кое го издало одобрението за системот за квалитет, за секое осовременување на системот за обезбедување на

квалитет во поглед на промените кои настануваат како резултат од, на пример, новите технологии и концепти за квалитет.

2.3.5. Нотифицираните тела кои повлекуваат некое одобрение за систем за квалитет за тоа треба да ги известат и другите нотифицирани тела.

2.4. ЕС Надзор

2.4.1. ЕС надзорот има цел, да обезбеди дека производителот прописно ги извршува обврските кои произлегуваат од одобриениот систем за квалитет.

2.4.2. Производителот е должен на нотифицираното тело да му обезбеди пристап заради спроведување инспекција на погоните за производство, контрола, тестирање и складирање и да му ги обезбеди потребните информации, особено:

- документација за системот за квалитет,
- документација за дизајнот,

- записници за квалитетот како, на пример, записници од инспекција и тестирања и податоци за калибрирање, податоци за обуките на персоналот итн.

Нотифицираното тело спроведува периодични контроли, со цел да се обезбеди дека производителот го одржува и го применува системот за квалитет; извештајот од контролата тој му го доставува на производителот.

Во прилог, нотифицираното тело има право да врши ненајавени посети на производителот.

За време на таквите посети, нотифицираното тело може да врши целосни или делумни контроли. На производителот тоа му доставува извештај за посетата, а ако е соодветно, и извештај за извршената контрола.

2.4.3. Нотифицираното тело треба да се обезбеди дека производителот го одржува и го применува одобриениот систем за квалитет.

3. ЕС верификација

3.1. ЕС верификацијата претставува постапка со која нотифицираното тело врши контрола и потврдува дека неавтоматските ваги, таму каде што е соодветно, се во сообразност со типот опишан во сертификатот за ЕС одобрение на тип и ги задоволуваат барањата од овој правилник, кој се однесува на нив. Нотифицираното тело го става знакот ЕУ на секоја поединечна вага.

3.2. Секоја вага се испитува и соодветно се тестира во согласност со предвиденото со хармонизираните стандарди од член 6 или, пак, се спроведуваат еквивалентни тестови, со цел да се обезбеди нивната сообразност со суштествените барања од овој правилник.

3.3. СЕ ознаката од точка 3.1 од овој Прилог треба да е придружуван од ознака за идентификација на нотифицираното тело.

3.4. За неавтоматските ваги кои не подлежат на Сертификат за ЕС одобрение на типот, нотифицираното тело треба да има пристап кон документацијата за проектот наведена во Прилог3 сè дотогаш додека тоа го бара.

3.5. Верификација со проверка и тестирање на секое мерило.

3.5.1. Сите мерила се испитуваат поединечно и со соодветни тестирања, како што е утврдено во соодветните хармонизирани стандарди наведени во член 6 (1) или со еквивалентни тестирања, се врши со цел да се провери нивната сообразност со одобриениот тип каде што е применливо, како што е опишано во ЕУ-сертификатот за испитување на типот и со барањата од овој Правилник.

3.5.2. Нотифицираното тело треба да стави свој идентификациски број на секое мерило чија сообразност со барањата е потврдена и да издаде сертификат за сообразност во врска со извршените тестирања.

3.5.3. Производителот или неговиот овластен застапник по нечие барање е во можност да обезбеди, сертификат за сообразност од нотифицираното тело.

4. Поединечна ЕС верификација

4.1. Поединечната ЕС верификација претставува постапка со која нотифицираното тело врши контрола и потврдува дека неавтоматската вага, генерално проектирана за посебна примена, ги задоволува

- барањата од овој правилник, кој се однесува на него. Нотифицираното тело ја нанесува СЕ ознаката на вагата.
- 4.2. Вагата се испитува и соодветно се тестира во согласност со предвиденото со соодветните стандарди од член 6 од овој правилник, или пак се спроведуваат еквивалентни тестови, со цел да се обезбеди нивната сообразност со суштествените барања од овој правилник.
  - 4.3. СЕ ознаката од точка 4.1 од овој Прилог треба да е придружуван од ознака за идентификација на нотифицираното тело.
  - 4.4. Документацијата за дизајнот на неавтоматската вага во согласност со наведеното во Прилог 3 треба да му се стави на располагање на нотифицираното тело.
- 5. Општи одредби**
- 5.1. ЕС изјавата за сообразност на тип која се темели на обезбедување на квалитетот на производството, ЕС верификацијата и ЕС поединечната верификација можат да се спроведуваат во погоните на производителот или на која било друга локација ако транспортот до местото на употреба не бара демонтирање на вагата, ако пуштањето во работа на местото на употреба не бара монтажа на вагата или друга техничка работа за инсталирање, со која постои веројатност да се влијае на својствата на вагата и ако се земе предвид вредноста на гравитацијата на местото на пуштање во работа или ако карактеристиките на вагата не се чувствителни на варијации на гравитацијата. Во сите други случаи тие се извршуваат на местото на употреба на вагата.
  - 5.2. Ако техничките карактеристики на вагата се чувствителни на варијации на гравитацијата, постапките од точка 5.1 од овој Прилог можат да се спроведат во две фази, при што втората фаза треба да ги содржи сите испитувања и тестови чиј резултат зависи од гравитацијата, додека првата фаза, сите други испитувања и тестови. Втората фаза се изведува на местото на употреба на вагата. Ако се утврдени зони на гравитација на територијата на Република Македонија, изразот 'на местото на употреба на вагата' може да се прочита како 'во зоната на гравитација на употреба на вагата'.
  - 5.2.1. Ако производителот се определил за некоја од постапките од точка 5.1 од овој Прилог да ги изврши во две фази и ако двете фази треба да ги спроведат различни странки, вагата кој ја поминала првата фаза на предметната постапка треба да ја носи ознаката за идентификација на нотифицираното тело кое било вклучено во таа фаза.
  - 5.2.2. Органот кој ја спровел првата фаза на постапката издава одобрение за секо мерило, кое ги содржи потребните податоци за идентификација на вагата и во кое се наведени испитувањата и тестовите кои биле направени.
Органот кој ја спроведува втората фаза на постапката ги извршува испитувањата и тестирањата кои се' уште не се направени.
  - 5.2.3. Производителот кој се определил за ЕС изјава за сообразност на типот (гаранција за квалитет на производството), во првата фаза има право или да ја употреби истата постапка во втората фаза или да одлучи во втората фаза да продолжи со ЕС верификацијата.
  - 5.2.4. По завршувањето на втората фаза, на вагата се става ЕС ознаката, заедно со ознаката за идентификација на нотифицираното тело, кое било вклучено во втората фаза.

ПРИЛОГ 3

ПРОЕКТНО – ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Проектно - техничката документација треба да ги направи разбирливи: проектот, производството и функционирањето на производот и да овозможи оценување на неговата сообразност со барањата од овој правилник.

Проектно - техничката документација сè додека е тоа релевантно за оценувањето, треба да опфати:

- општ опис на типот;
- идеен проект / дизајн и објаснувања кои се потребни за нивно разбирање, вклучувајќи ја и работата на вагата, нацрти и планови на компонентите, потсклопови и електротехнички шеми и
- библиографски податоци за хармонизираните стандарди од член 6 од овој правилник, кои се применуваат во целост или делумно, како и описи на решенијата кои се усвојуваат со цел да се исполнат суштествените барања таму каде што не се применети стандардите од член 6:
- резултати од направените проектни пресметки, испитувања итн.;
- извештан од тестирања и
- сертификати за ЕС одобренија на тип и резултати од тестирања на неавтоматските ваги кои содржат делови кои се идентични со оние во проектот.

ПРИЛОГ 4

ОЗНАЧУВАЊЕ И НАТПИСИ

1. Неавтоматски ваги кои подлежат на постапка за ЕС оценка на сообразноста

1.1. Овие неавтоматски ваги треба да имаат:

- (а) СЕ - ознака за сообразност која ја содржи СЕ ознаката во согласност со Прилог 6, по што следуваат двете последни бројки на годината во која е ставен,
- Ознака/и за идентификација на нотифицираното тело /тела кое/и го/ги извршило/е ЕС надзорот или ЕС верификацијата.
Горенаведениот знак и натписи се втиснуваат во вагата, јасно групирани во една целина;
- (б) зелена квадратна етикета со минимални димензии 12,5 mm × 12,5 mm, на која со црна боја е отпечатена буквата 'M';
- (в) следниве натписи:

- број на Сертификат за ЕС одобрение на тип, таму каде што е соодветно,
- знак или име на производителот,
- класа на точност, во тркалезна форма или во две хоризонтални линии споени со два полукруга,
- максимален капацитет во формата Max...,
- минимален капацитет во формата Min...,
- интервал на скалата за верификација во формата e=,
- последните две бројки од годината во која е поставена, ознаката СЕ за сообразност) и ако е применливо:
- сериски број,
- за ваги кои се составени од посебни, но поврзани делови: знак за идентификација на секоја единица,
- интервал на скалата ако е различен од e, во формата d =...,
- максимално додавачко дејство на тарата, во формата T = +...,
- максимално одземачко дејство на тарата ако е различно од Max, во формата T = - ... ..,
- интервал на тарата кој е различен од d во формата d T =
- максимално безбедно оптоварување ако е различно од Max, во формата Lim...,
- посебни граници на температурата, во формата ... °C / ... °C,
- однос меѓу приемникот на товарот и товарот.

1.2 Неавтоматските ваги треба да се опремени со адекватни погодности за нанесување на СЕ ознаката за сообразност и/или врежување натписи. Знакот и натписите треба да се од таков вид што ќе биде невозможно да се отстранат без нивно оштетување, а тие треба да бидат видливи кога вагата ќе се наоѓа во својата редовна работна положба.

1.3. Во случај кога се користи плочка со податоци, плочката треба да може да се запечати и да не може да се отстрани без да се уништи. Ако плочката со податоци се запечатува, на неа ќе треба да може да се нанесе контролниот знак.

1.4. Исто така, ако веќе не се лоцирани таму, втиснатите натписи Max, Min, e, d, треба да се прикажани во близина на дисплејот за приказ на резултатот од мерењето.

1.5. Секој уред за мерење товар, кој е поврзан или кој може да се поврзе со еден или повеќе приемници на товар, треба да ги носи соодветните втиснати натписи кои се однесуваат на наведените приемници на товар.

2. Други дополнителни уреди

Другите дополнителни уреди треба да го носат:

- знакот или името на производителот и
- ознаката за максималниот капацитет, во форма Max . . .

Уредите не треба да ги носат ознаките од точка 1.1 (б) од овој Прилог.

3. Ограничено користење на ознаката која е наведена во член 11.

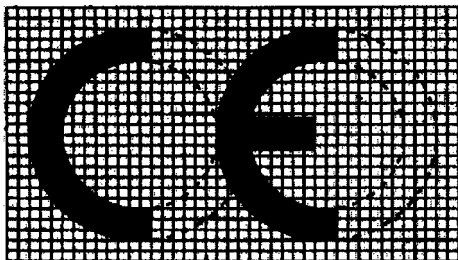
Оваа ознака се состои од, големата буква 'M', отпечатена со црна боја на црвена основа, во квадрат со минимални димензии од 25mm x 25mm, со две пресечни дијагонали кои формираат крст.

МИНИМАЛНИТЕ КРИТЕРИУМИ КОИ ТРЕБА ДА СЕ ПРИМЕНУВААТ ПРИ НОТИФИКАЦИЈАТА НА ТЕЛА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ЗАДАЧИТЕ ВО ВРСКА СО ПОСТАПКИТЕ ЗА ОЦЕНА НА СООБРАЗНОСТ

1. Нотификационите тела треба да располагаат со потребниот кадар, средства и опрема.
2. Кадарот треба да има технички квалификации и професионален интегритет.
3. Нотификационите тела треба да работат независно од сите кругови, групи или лица, кои непосредно или посредно се заинтересирани за неавтоматските ваги во поглед на спроведувањето тестови, изготвувањето извештаи, издавањето сертификати и надзорот кои се вршат согласно Законот за метрологијата и овој правилник.
4. Персоналот треба да ја почитува професионалната тајна.
5. Нотификационите тела треба да имаат извадено осигурување од граѓанска одговорност, доколку нивната граѓанска одговорност не е покриена од страна на државата, според националниот закон.
Исполнувањето на условите под точка 1 и 2 од овој Прилог периодично го верификуваат од страна на надлежното министерство.

СЕ - ОЗНАКА

СЕ ознаката за сообразност се состои од кратенката „СЕ“, која ја има следната форма:

Ако СЕ ознаката се намали или зголеми, тогаш треба да се почитува размерот даден во горниот цртеж. Различните компоненти на СЕ ознаката за сообразност треба да ја имаат истата вертикална димензија која не може да биде помала од 5 mm.